

31.08.2020

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**31 Ağustos 2020
Pazartesi**

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

31 Ağustos 2020 Pazartesi

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

- İthalat Rejimi Kararına Ek Karar (Karar Sayısı: 2914)
- Yeni Koronavirüs (Covid-19) Nedeniyle Dışsal Etkilerden Kaynaklanan Dönemsel Durumlar Kapsamındaki Zorlayıcı Sebep Gerekçesiyle Kısa Çalışma Uygulanan İşyerleri İçin Kısa Çalışma Ödeneğinin Süresinin Uzatılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 2915)
- Bazı Fakülte ve Enstitünün Kurulması ile Belirtilen Enstitülerin Kapatılması, Çankırı Karatekin Üniversitesi Rektörlüğüne Bağlı Güzel Sanatlar Fakültesinin Adının Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi Olarak Değiştirilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 2916)
- Afyonkarahisar İli, Bolvadin İlçesi Sınırları İçerisinde 27/2/2017 Tarihli ve 2017/9989 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile İlan Edilen Yenileme Alanı Kapsamında Bulunan Bazı Taşınmazların, Bölgedeki Sağlıksız Yapılaşmanın Çözümüne Yönelik Projenin İvedilikle Hayata Geçirilmesi Amacıyla Bolvadin Belediye Başkanlığı Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 2917)

YÖNETMELİKLER

- Ardahan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği
- İbn Haldun Üniversitesi Japonya Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- İbn Haldun Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- İstanbul Arel Üniversitesi Ana Yönetmeliği
- İstanbul Kent Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Ağız ve Diş Sağlığı Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Sürdürülebilir Kalkınma İçin Biyoteknoloji ve İnovasyon Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi Kariyer Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- Nuh Naci Yazgan Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- Orta Doğu Teknik Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- Trabzon Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği

Konya Kapalı Havzası'nda 3 milyon ton mısır rekoltesi bekleniyor

Konya Ticaret Borsası Başkanı Hüseyin Çevik, Konya Kapalı Havzası'nda ekilen mısır hasadından 3 milyon ton civarında rekolte beklendiğini açıkladı.

Türkiye'nin hububat üretiminin önemli bölümünün karşılandığı, "tahıl ambarı" olarak nitelendirilen Konya Kapalı Havzası'nda 2,1 milyon dekar alana ekimi yapılan mısır tarlalarında, 3 milyon ton rekolte bekleniyor.

Dünyada tarımsal faaliyetlere uygunluk açısından en önemli ovalardan biri olan, Karaman ve Aksaray'ı da içine alan Konya Kapalı Havzası'nda çiftçi, sezonun son ürünlerinden olan mısırın hasadını bekliyor.

Hayvancılık, et, süt ve kanatlı hayvan üretiminin yoğun olarak yapıldığı havzada, buğdaydan sonra en fazla mısır ekiliyor.

Konya Ticaret Borsası (KTB) Başkanı Hüseyin Çevik, geçen yıl 2,5 milyon ton olan mısır üretiminin, bu yıl yüzde 15 ile 18 civarında artacağını öngördüklerini söyledi.

Özellikle kırsaldaki çiftçiye verilen devlet desteğinin önemli bir katma değer sağladığını belirten Çevik, "Baharda ekimi yapılan mısır alanı, 1,4 milyon dekar. Karaman'da yaklaşık 400, Aksaray'da ise yaklaşık 300 bin dekarlık alanda mısır ekimi var. Konya Kapalı Havzası dediğimiz Konya, Karaman ve Aksaray'da ekilen mısır hasadından 3 milyon ton civarında üretim bekliyoruz." diye konuştu.

Konya, mısır üretiminin yüzde 45'ini karşılıyor

Çevik, Türkiye genelinde üretilen mısırın yüzde 45'ini Konya Kapalı Havzası'nın karşıladığını anlattı.

Bölgede, buğdaydan sonra mısır üretiminin en çok tercih edilmesinin, hayvancılıkla ilgili olduğunu aktaran Çevik, "Bu bölge özellikle hayvancılık, et, süt ve yumurta üretiminde gelişmiş olduğundan, tarımsal üretim merkezinin kalbi olmak zorunda. Bu nedenle mısır üretimi oldukça önemli hale geldi." dedi.

Çevik, COVID-19 sürecinde tarımın ne kadar önemli olduğunun bir kez daha anlaşıldığını, tarım arazilerinde ekili olmayan alanın kalmaması için Tarım ve Orman Bakanlığının verdiği destekle ne kadar boş alan varsa ekilmesi için çaba sarf ettiklerini sözlerine ekledi.

Açıklanan alım fiyatları çiftçiye memnun etti

Mısır hasadını heyecanla bekleyen çiftçilerden Musa Tutar ise son dört yıldır mısır ektiğini anlattı.

Mısır üretiminden, buğdaya göre iki kat daha fazla verim aldıklarını dile getiren Tutar, "Mısırın ekimi ve bakımı oldukça kolay. Sulamayı daha sık yaptığımız zaman daha fazla verim alabiliriz. Mısır üretimini zamanla daha iyi yapacağımızı düşünüyorum." dedi.

Ziraat Mühendisi Ahmet Büyükatçeken de ürüne son suların verildikten sonra hasat zamanını bekleyeceklerini, devletin açıkladığı alım fiyatlarının, çiftçinin yüzünü güldürdüğünü söyledi.

Kısa çalışma ödeneği 2 ay daha uzatıldı

Cumhurbaşkanı Kararıyla kısa çalışma ödeneğinin süresi iki ay daha uzatıldı.

Cumhurbaşkanı Kararıyla kısa çalışma ödeneğinin süresi iki ay daha uzatıldı.

Koronavirüs Nedeniyle Dışsal Etkilerden Kaynaklanan Dönemsel Durumlar Kapsamındaki Zorlayıcı Sebep Gerekçesiyle Kısa Çalışma Uygulanan İşyerleri İçin Kısa Çalışma Ödeneğinin Süresinin Uzatılması Hakkındaki Cumhurbaşkanı Kararı, Resmi Gazete'nin bugünkü sayısında yayımlandı.

Kararla Sosyal Koruma Kalkanı kapsamında 26 Mart 2020'de başlatılan kısa çalışma ödeneği uygulaması, mevcut faydalananlar için iki ay daha uzatıldı.

Böylece, başladıkları tarih esas alınarak işverenlerin büyük bir bölümü kısa çalışma ödeneğinden 31 Ekim'e kadar yararlanmaya devam edecek.

Piyasalarda kritik hafta iyimser başladı

Veri bakımından oldukça yoğun geçecek olan haftanın açılışında iyimserlik söz konusu. Asya borsaları ve ABD vadeliinde yeşil ekranlar görülüyor. Yurt içinde ise saat 10.00'da açıklanacak olan Türkiye ekonomisinin 2. çeyrek GSYH rakamları öncesinde dolar ve euro sakin.

Küresel piyasalar, yoğun verilerle geçecek olan haftanın ilk işlem gününde alıcılı bir seyir izliyor. Japonya dışındaki Asya-Pasifik borsalarını izleyen MSCI endeksi yüzde 0,5 artışla Mart 2018'den bu yana en yüksek seviyeye çıktı. Endeks geçen haftayı yüzde 2.8 kazanımla kapatmıştı. Asya'daki yükselişlerde Çin'de beklentilerin üzerinde gelen hizmet sektörü PMI verisi etkili oluyor. Çin lokomotif hisseleri yüzde 0,7 artışla 2015 ortasından bu yana en yüksek seviyelere yükseldi. ABD'de vadeli endeks kontratlarında yüzde 0,5'i aşan yükselişler yaşanıyor. Japonya'nın Nikkei endeksi Warren Buffett'ın yatırım şirketi Berkshire Hathaway'ın beş büyük Japon şirketinin her birinde yüzde 5'ten fazla hisse satın aldığı haberlerinin desteğiyle yüzde 1,9 yükseldi.

Yurt içinde ise gözler saat 10.00'da açıklanacak olan 2. çeyrek GSYH rakamlarında olacak. Türkiye'nin yüzde 10 civarı bir daralma kaydetmesi beklenirken veri öncesinde dolar/TL ve euro/TL sakin bir başlangıç yaptı. Dolar/TL 7,34 seviyesinden başlarken, euro/TL 8,74 seviyesinden işlem görüyor. Büyüme verisinin yanı sıra ağustos ayı dış ticaret verileri de açıklanacak.

Trump'tan 1,3 trilyon dolarlık destek paketi talebi

ABD Başkanı Donald Trump'ın Corona virüsü nedeniyle 1,3 trilyon dolarlık yardım paketi istediği belirtildi. Ancak Temsilciler Meclisi Başkanı Nancy Pelosi bu rakama az olduğu gerekçesiyle karşı çıkıyor. Cleveland Fed Başkanı Loretta Mester, ABD ekonomisinde büyümenin üçüncü çeyrekte toparlandığını ancak ekonominin pandeminin etkisi ile içine düştüğü "derin çukurdan" çıkmasının vakit alacağını ifade etti.

Moody's, Çin'in 2020 yılına ilişkin büyüme tahminini yüzde 1'den yüzde 1,9'a artırdı, 2021 büyüme tahminini de yüzde 7 olarak belirledi.

Japonya Ekonomi, Ticaret ve Sanayi Bakanlığı verilerine göre Temmuz ayında sanayi üretimi bir önceki aya göre yüzde 8 arttı. Ekonomistler ise sanayi üretiminde yüzde 5,8 artış bekliyorlardı.

ABD'de 3 Kasım'da yapılacak Başkanlık seçimine yönelik yapılan anketler, Trump'ın adaylığının resmileştirildiğini Cumhuriyetçi Parti Kongresi sonrasında Biden ile Trump'ın arasındaki farkın azaldığını gösterdi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'dan çok net Doğu Akdeniz mesajı: Hodri meydan, her bedeli ödemeye hazırız

Doğu Akdeniz'de yaşanan gerilime ilişkin açıklamalarda bulunan Cumhurbaşkanı Erdoğan, kararlı duruşun devam edeceğini belirterek, 'Hodri meydan' diyerek "Yunan halkı kifayetsiz yöneticileri yüzünden başlarına gelecekleri kabul ediyor mu?" mesajını verdi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Milli Savunma Üniversitesi Harp Okulları Diploma Alma ve Sancak Devir Teslim Töreni'nde açıklamalarda bulundu.

Törende gündemi değerlendiren Erdoğan, Doğu Akdeniz'deki gerilime ilişkin, **"Şimdi artık dünden daha gür bir sadayla düşmanlarımıza 'Hodri meydan' diyoruz. Karşımıza çıkan herkes kararlılığımızı görmüştür"** dedi.

Erdoğan'ın konuya ilişkin açıklamaları şu şekilde:

"Maruz kaldığımız her saldırı mücadelemizi daha da perçinledi. Geldiğimiz yer geleceğimize daha güvenle bakmamızı sağladı. Kendimizden daha emin bir şekilde düşmanlarımıza hodri meydan diyoruz. Karada, denizde, havada karşımıza çıkacak herkes Türkiye'nin çıkarlarını koruma hususunda kararlılığını görmüştür.

Biz mücadeleden kaçmayız, biz bu mücadelede şehitler gaziler vermekten çekinmeyiz.

Yunan halkı muhteris ve kifayetsiz yöneticileri yüzünden başlarına gelecekleri kabul ediyor mu?

Fransız halkı muhteris ve kifayetsiz yöneticileri yüzünden ödeyeceklerini biliyor mu?

Biz binlerce yıllık devlet tarihimizin ve Anadolu'daki bin yıllık varlığımızın her gününü mücadeleyle geçirmiş bir millet olarak tüm bu gerçeklerin idrakindeyiz. Her karışı şehit kanlarıyla yoğrulmuş bu vatanda ödediğimiz bedelleri gayet iyi biliyoruz. Bugün de girdiğimiz yolda her türlü bedeli ödemeye kararlıyız. Aksi takdirde bizi bu topraklarda bir gün dahi barındırmayacaklarının farkındayız."

Dışişleri'nden Fransa'ya Meis Adası tepkisi: Kırmızı çizgiler çektiğini sananlar ülkemizin kararlı duruşuyla karşılaşacak

Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Hami Aksoy, Fransa Cumhurbaşkanı Macron'un Doğu Akdeniz'de kırmızı çizgi politikası uyguladıkları yönündeki açıklamalarına yanıt verdi. Aksoy, 'Doğu Akdeniz'de Türkiye'nin davasına karşı kırmızı çizgiler çektiğini sananlar (Fransa) ülkemizin kararlı duruşuyla karşılaşacaktır' dedi.

Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Hami Aksoy, Yunanistan'ın, Meis Adası'na askeri sevkiyat yapmasına ilişkin basına yansıyan haberler hakkındaki soruya yazılı cevap verdi.

Yunanistan'ın, Meis Adası'na askeri yığınak yaptığını dair haberlerin basında yer aldığını kaydeden Aksoy, Meis Adası'nın 1947 Paris Barış Anlaşması ile silahsızlandırılmış statüde olduğunu hatırlattı.

Aksoy, basında yer alan haberler doğruysa bunun Yunanistan'ın hukuk tanımazlığının ve Doğu Akdeniz'deki gerçek niyetinin yeni bir göstergesi olduğunu vurguladı.

Adanın statüsünde yapılmaya çalışılan gayrimeşru değişiklikleri reddettiklerinin altını çizen Aksoy, şunları kaydetti:

"Kıyılarımızın hemen karşısında böyle bir provokasyonun amacına ulaşmasına müsaade etmeyeceğimizi vurguluyoruz. Bu tür provokatif hareketlerin Yunanistan'a hiçbir faydası olmayacaktır. Yunanistan bölgede gerginliği artırıcı

31.08.2020

adımlara devam ederse kaybeden kendisi olacaktır. Türkiye uluslararası hukuktan kaynaklanan hak ve menfaatlerini sonuna kadar korumada kararlıdır."

Dışişleri Bakanlığında yapılan açıklamada, "Doğu Akdeniz'de Türkiye'nin davasına karşı kırmızı çizgiler çektiğini sananlar (Fransa) ülkemizin kararlı duruşuyla karşılaşacaktır." ifadeleri kullanıldı.

Ankara'da orman yangını saatlerdir sürüyor

Ankara'nın Nallıhan ilçesinde ormanlık alanda henüz bilinmeyen nedenle yangın çıktı. Rüzgarın etkisiyle büyüyen yangına ekiplerin müdahalesi sürüyor.

Yangın, saat 15.00 sıralarında Yeşilyurt ve Belenören Mahallesi yakınlarındaki ormanlık alanda çıktı. Yangını fark eden mahalle sakinleri durumu itfaiyeye bildirdi. Bölgeye sevk edilen Orman Genel Müdürlüğü ile Ankara Büyükşehir Belediyesi itfaiye ekipleri yangına müdahale etti.

Rüzgarın etkisiyle büyüyen yangının kontrol altına alınması için mahalle sakinleri de ekiplere destek verdi. Bölgede yangının kontrol altına alınması için bölgede çalışmalar devam ediyor.

SÖNDÜRME ÇALIŞMALARI SÜRÜYOR

Ekipler, yaklaşık 5 saattir süren yangına karadan ve havadan müdahale ediyor. Orman Genel Müdürlüğü ile çok sayıda itfaiye ekibinin yer aldığı söndürme çalışmalarına çevre sakinleri de katıldı. Yangına, 2 uçak, 4 helikopter, 53 arazöz ve 5 dozerle müdahale ediliyor.

İnce'nin 'Memleket Hareketi' yola çıkıyor

Eski CHP Yalova Milletvekili Muharrem İnce'nin 'Memleket Hareketi' yola çıkıyor.

4 Eylül'de Sivas'ta ilk adımı atacak olan İnce'nin, yurt gezilerini yapacağı otobüs de hazırlandı. Mavi renge boyanan otobüsün üzerinde kırmızı renkli Türkiye haritası ve beyaz renklere 'Memleket Hareketi' yazısı bulunuyor. Aynı zeminde, İnce'nin büyük boy bir fotoğrafı da yer alıyor.

Sözcü'nün haberine göre, CHP kurultayının adından kendisine yeni bir yol haritası çizen Muharrem İnce, geçen 13 Ağustos günü Ankara'da bir basın toplantısı düzenlemiş ve '1000 Günde Memleket Hareketi' başlattığını açıklamıştı.

Hareketin içinde, alanında uzman ve çözüm üreten kişiler de bulunduğunu belirten İnce, Sivas Kongresi'nin yıl dönümü olan 4 Eylül'de bu kentte olacak ve hareketi konusunda açıklamalar yapacak.

İnce, 2018'de CHP adayı olarak cumhurbaşkanlığı seçimine katılıp yüzde 30.6 oy almıştı.

Tarımsal ilaçta %45'lik drone tasarrufu

TARNET, tarım sektöründe maliyetleri drone'larla düşürecek. Tarımsal ilaç kullanımını %45 oranında azaltan drone'ların ürün zayıtını da önlediğini söyleyen TARNET Genel Müdürü Huzeyfe Yılmaz, "ZİHA ile ilaçlama sadece çeltikte yıllık 70 milyon lira tasarruf sağlayacak" dedi.

FERİT PARLAK

Tarımda girdi maliyetlerinin düşürülmesi için projeler geliştirip uygulayan TARNET AŞ, 800 milyon doları aşan tarım ilaçları kullanımını "drone'la" yüzde 45 azaltacak.

Pilot ürün olarak seçilen çeltikte, 1 yılda 150 milyon liralık tarım ilacı kullanıldığına dikkat çeken TARNET AŞ Genel Müdürü Huzeyfe Yılmaz, "Yaptığımız Ar-Ge çalışmaları sonucunda drone ile ilaçlama yapıldığında, ilaç kullanımının yüzde 45-50 oranında düşürülebileceğini gördük. Pilot ürün olarak çeltiği seçtik. Bugün 120 bin hektar alanda çeltik tarımı yapılıyor ve yıllık yaklaşık 150 milyon liralık ilaç kullanılıyor. Drone ile ilaçlama yaparak sadece ilaçta yıllık 70 milyon lira tasarruf sağlayacağız. Araziye tekerlekli araçların girmemesi nedeniyle, ilaçlama ve gübreleme işleminden kaynaklanan yüzde 15'lik ürün zayıtı da

önlenmiş olacak. İlacı, Tarım Kredi Kooperatifleri'nden alan çiftçimize ise hizmeti ücretsiz vereceğiz. Çeltikten sonra mısır ve pamukla devam edeceğiz" dedi.

"Çiftçiye dokunacağız."

Tarım Kredi Kooperatiflerimin bin 600'ün üzerindeki hizmet noktasının ve 17 iştirak şirketinin bilişim altyapısını güçlendirmek amacıyla kurulan TARNET AŞ'nin son dönemde tarım teknolojilerine de odaklandığını ifade eden Yılmaz, "Tarım alanında Ar-Ge faaliyetleri gerçekleştirmeye başladık. Yürüttüğümüz birçok projemiz var. Tarım Kredi'nin sahadaki gücü ile TARNET'in çiftçiye dokunur, çiftçiye hizmet eden bir tarafının da olmasını istedik. Aslında çok geniş bir hareket alanı var, ama kısaca girdi maliyetlerinin düşürülmesi, tarımsal veri ve farkındalık olmak üzere üç ana konuya odaklandık" şeklinde konuştu.

Yılmaz, "Girdi maliyetlerinin düşürülmesinde öncelikle ilaçlama konusuna eğildik. Bunun için de en doğru teknolojinin İnsansız Hava Aracı olduğunu gördük. İlaçlamayı tekerlekli bir makine ile yapmadığınız için tarla ve ürün ezilmiyor. Doğru ilacı doğru miktarda vermek de önemli. Bu nedenle ilk etapta ilaçlama zorlukları ve İHA ile ilaçlamanın yüksek verimliliği nedeniyle çeltik ürününü seçtik. Mevcut yöntemlerin öncelikle sağlık sorunlarına, sonrasında ürün kayıplarına neden olan sakıncaları var. Biz Zirai İnsansız Hava Aracı (ZİHA) adını verdiğimiz bir teknoloji ile bu sorunların da önüne geçmeyi planlıyoruz. Ar-Ge çalışmalarımızda sona yaklaştık. İlaçlama yaptığımız alanlarda verimliliği artırarak yabancı otların tamamını öldürdük ve ilaçta yüzde 50'ye kadar tasarruf sağladığımız yerler oldu" diye konuştu.

İlaçlamadan sonra gübreleme ve tohumlama

İlaçlamanın ardından gübreleme ve tohumlama işini de ZİHA aracılığıyla yapmayı planladıklarını dile getiren Yılmaz, "Gelecek sene ZİHA'larımızı yerli ve milli olarak çiftçimizin hizmetine sunmak için çalışıyoruz. Ayrıca biz sadece ilaçlama yaparak sahadan çekilmek istemiyoruz. Üzerinde çalıştığımız multispektral İHA'lar ile tarla sağlığını ilaçlama öncesinde ve sonrasında takip etmek, ilaçlamayı da değişken oranlı yapabilmek için çalışıyoruz. Bu çalışmalarla birlikte toprak daha sağlıklı hale geleceği için verimlilik de artacak" ifadelerini kullandı.

"Toprak analizi 15 dakikada sonuçlanacak"

Yılmaz, "Ayrıca toprak analizi üzerinde de çalışıyoruz. Birçok yerde toprak analizi yapılıyor, kamu ve özel sektör yapıyor. Toprak analizi yaptırana devlet destek veriyor. Fakat laboratuvarların analiz sonuçları birbirini tutmayabiliyor ve uzun süreçte sonuçlandığı için uygulamada zorluklar yaşanabiliyor. Bu sorunlara çözüm

için yerinde toprak analizi yapan bir sistem üzerinde çalışıyoruz. Doğrudan tarlada, bahçede yapıyor ve 15 dakikada sonuç vermesini planlıyoruz. Bu analiz sonucunda da çiftçinin kullanması gereken doğru gübreyi önerebileceğiz" şeklinde konuştu.

Akaryakıt otomasyonda yerli milli sistem

"Son olarak önemli bir diğer markamız da akaryakıt otomasyon sistemimiz TARPET. Tarım Kredi Kooperatifleri ile çiftçiye yılda 256 milyon litre mazot desteği veriyoruz. Türkiye'de noktasal pompa sayısı olarak 3. büyük şirketiz" diyen Yılmaz, yerli ve milli olarak geliştirdikleri bu ürünü Tarım Kredi haricine de açtıklarını söyledi. Yılmaz, "İlk olarak bu yıl Petrol Ofisi'ne ait tankerlere otomasyon sistemi hizmeti vermeye başladık. Bu hizmetimizle özellikle kamu kurumları ile akaryakıt sektörüne ciddi tasarruf ve verimlilik sağlatmayı hedefliyoruz" diye konuştu.

"Okullarda seralar kuracağız"

Çocukların ve gençlerin tarımın ve teknolojinin farkında olması için çalışma başlattıklarına da dikkat çeken Huzeyfe Yılmaz, "Bu kapsamda ilk defa bu sene TEKNOFEST'e tarım teknolojileriyle ilgili bir yarışmayı T3 Vakfı ile birlikte açtık. Fakat bu çalışmaların sadece üniversite ve mezunlarına yapılmasını yeterli görmüyoruz. Farkındalıkta zinciri tamamlamamız lazım. Ortaokul ve lisede de bir şeyler yapmamız gerekiyor. Maalesef bugün çileğin markette yetiştiğini sanan çocuklar var. Bunun için de Akıllı Tarım Atölyeleri adını verdiğimiz bir çalışma başlattık. Eylül sonuna iki pilot okulu yetiştirmeyi planlıyoruz. Atölyeler içerisinde bunun için 24 derslik müfredat oluşturduk, girişimcilik, teknoloji ve tarım olmak üzere üç ana bölüm var. Müsait okulların bahçelerine sera yapacağız. Okul içerisine de bir sınıf kuruyoruz" dedi.

Serhat GÜRLEYEN

31 Ağustos 2020

Fed'in yeni para politikasının etkileri...

Gelişmiş ülke merkez bankalarının pandemi sonrasında enflasyondaki yükselişe kayıtsız kalacağına ilk işaretini geçen hafta Fed Başkanı Powell'in konuşmasında gördük. Piyasalar, ortalama enflasyonun yüzde 2 olmasını hedefleyen yeni Fed politikasını enflasyondaki yükselişe para politikasının bir süre müdahale etmeyeceğinin işareti olarak okudu.

Konuşma sonrası piyasa tepkisi sınırlı oldu. Açıklama piyasalar için sürpriz değildi. Eylül toplantısında yeni politikanın işareti verileceği beklentisi bir süredir fiyatlanıyordu. Uzun vadeli faizlerdeki yükseliş, verim eğrisinin dikleşmesi ve doların değer kaybetmesi bunu gösteriyordu.

Konu hakkındaki görüşümüzü biliyorsunuz. Büyümenin yavaşladığı ve borç dinamiklerinin sürdürülemez boyutlara geldiği bir dünyada finansal baskılamayı "kötüler arasında en az kötü yöntem olarak" görüyoruz

Tasarruf sahibinden borçluya servet transferi olarak tanımlayabileceğimiz bu politika 2008 krizi sonrasında ismi konmadan zaten uygulandı. Ancak enflasyon seviyesinin ve nominal faizlerin düşüklüğü bu politikadan yeterli verim alınmasını engelliyordu.

Yeni dönemde enflasyondaki yükselişe bir süre göz yumularak bu süreç hızlandırılmaya çalışılacak. Bu sayede, sabit faizle geçmişte yapılmış uzun dönemli ihraçların faiz ve anaparası eritilerek finansal istikrarsızlık riski azaltılmaya çalışılacak.

Bu süreçte servetini korumaya çalışacak tasarruf sahibinin elinde sınırlı sayıda alternatif var:

(i) Sabit nominal faizli yatırım araçlarından değişken faizli veya enflasyona karşı korumalı araçlara geçmek;

(ii) Uzun vadeden kısa vadeye geçerek durasyon riskini azaltmak;

(iii) Altın, gayrimenkul gibi enflasyona karşı koruma sağlayan yatırım araçlarının ağırlığını artırmak;

(iv) Hisse senedi gibi reel olarak değer kazanan ve/veya temettü verimi sağlayan yatırım araçlarına yönelmek.

Yeni politikanın Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler üzerindeki etkisini olumlu görüyoruz. Yeter ki nisan-temmuz döneminde olduğu gibi dramatik politika hataları yapmayalım.

(i) Fed'in faizleri uzun süre artırmaması risk iştahını destekler;

(ii) Doların değer kaybettiği, Euro'nun değer kazandığı bir ortam Türkiye için güzel olur;

(iii) Ortalama libor oranının artmaması ağırlıklı olarak değişken faizli borçlanan Türkiye için iyi haber.

Bu süreci bozacak, hatta tersine döndürebilecek gelişme uzun dönemli ABD devlet tahvili faizlerinde sert bir yükseliş olur. Bu durumda, 2013 yılında Bernanke'nin "Fed'in varlık alımlarını kademeli olarak azaltacağı" açıklaması üzerine gelişmekte olan ülke varlıklarındaki satış benzeri bir düzeltme görürüz.

Abdulkadir Selvi

aselvi@hurriyet.com.tr

30 Ağustos resepsiyonlarını hatırladınız mı?

31 Ağustos 2020

Koronavirüs nedeniyle 30 Ağustos kutlamalarında bazı önlemler alındı. Tarih tekerrür etti.

Bu yılki kutlamalara Yunanistan'ı şımartanlara yönelik mesajlar damgasını vurdu. Bir de Malazgirt'i kutlayanlar 30 Ağustos'u unutturmaya çalışıyor tuzağına düşmedik. Bu millet Sultan Alparslan'ı da sever Atatürk'ü de.

Bu ülkede 29 Ekim'i ve 30 Ağustos'u askeri vesayetin yeniden diriltilmesi için kullanmaya çalışanlar var. Yine Atatürk'ün arkasına saklanarak yapıyorlar bunu. 30 Ağustos resepsiyonları Gazi Orduevi'nde yapılırdı.

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın, Meclis Başkanı Bülent Arınç'ın, bakanların başörtülü oldukları için eşlerini götüremedikleri resepsiyonlardan söz ediyorum. Başbakan Erbakan 30 Ağustos resepsiyonuna geldiği anda Gazi Orduevi'nden homurtular yükselmişti. Erdoğan'la birlikte 30 Ağustos resepsiyonları Cumhurbaşkanlığı bünyesine alındı. Bırakın Gazi Orduevi'ndeki resepsiyonu, Cumhurbaşkanlığı düzenlediği 29 Ekim ve yeni yıl resepsiyonlarına da devlet erkânı başörtülü eşini götüremezdi. Abdullah Gül'ün Cumhurbaşkanı olmasıyla birlikte öğle saatlerinde laiklik gösterisi olarak eşsiz, akşam ise eşli resepsiyonlar yapıldı.

30 Ağustos ve 29 Ekim resepsiyonlarında generaller, seçilmiş hükümetlere, milli iradenin temsilcisi olan Meclis'e ayar verirdi. Bunların dertleri pandemi önlemlerinden dolayı değil. Daha derinde. Generallerin, başbakanlara sopanın ucunu gösterdiği günleri özleyenler. O günler geride kaldığı için üzülenler.

SİVAS'IN GALATA KULESİ

BİR açıdan bakınca Galata Kulesi'ne benzemiyor mu? Benziyor ama Galata Kulesi değil. Ona 'Sivas'ın Galata Kulesi' diyenler de var. Ama asıl adı, "Güçük Minare". Sivas'ta, şehir merkezine yakın bir sokak arasında. Şimdi bu tarihi güzellik restore edilip ortaya çıkarılmaya çalışılıyor.

Cumhuriyet'in temellerinin atıldığı 4 Eylül öncesinde memleketim Sivas'taydım. İnsan kendi memleketini yeniden öğrenir mi? Benim için öyle oldu. Selçuklu mimarisinin eşsiz eserlerinin yer aldığı ve Cumhuriyet'in kuruluşuna ev sahipliği yapan Sivas'ta bir seferberlik yaşanıyor. Tarihi eserler ortaya çıkarılıyor, aslına uygun olarak restore edilip müzeye dönüştürülüyor.

Sivas'ta bir kısmı açılacak duruma gelmiş olan restorasyon çalışmalarını Meclis Başkanlığı ve bakanlık görevlerinde bulunan Sivas milletvekili İsmet Yılmaz'la birlikte yerinde görme fırsatı buldum. Kültürel mirasımız ve memleketim adına bu beni heyecanlandırdı. Sivas Valisi Salih Ayhan, Sivas Belediye Başkanı Hilmi Bilgin ve İsmet Yılmaz'ın tarihi eserlerin restorasyonu ve Sivas'a yeni müzeler kazandırma konusundaki çabalarına tanıklık ettim. İsimlerini tek tek sayamayacağım ama emeği geçenlerden Allah razı olsun.

KONGRE MÜZESİ TARİHE TANIKLIK EDİYOR

Cumhuriyet'in temellerinin atıldığı Sivas, artık bir müzeler şehrine dönüşüyor. Bunların başında 4 Eylül 1919 tarihinde Sivas Kongresi'nin toplandığı 4 Eylül Kongre Müzesi geliyor. Kapısından içeri adım attığınızda sizi alıp kongrenin toplandığı günlere götürüyor. Sizi Sivas Kongresi'nin yapıldığı günlere götüren 4 Eylül Kongre Müzesi'ni görmek için binlerce kilometre öteden Sivas'a gitmeye değer.

ÇİFTE MİNARE

Selçuklu döneminin eşsiz eserlerinden olan Çifte Minare etrafındaki metruk binaların yıkılmasıyla birlikte daha görkemli bir şekilde ortaya çıkmış. Aslında Sivas kalesinin etrafındaki eski binalar yıkılıp tarihi eserler gün yüzüne çıkarılıyor. Çifte Minare, Gök Medrese ve Buruciye Medresesi aynı lokasyonda

31.08.2020

buluşunca, kentin tarihi kimliğine önemli bir eser kazandırılmış. Şehir meydanı çok güzel olan Sivas'a, restore edilen tarihi eserler çok olumlu katkı yapmış. Restorasyon çalışmalarını Sivas Vakıflar Bölge Müdürü Cemal Karaca'nın rehberliğinde gezme imkânına kavuştum.

MÜZELER ŞEHİRİ

İlk sevindirici haberi Sivas Valisi Salih Ayhan verdi. Tarihi Sivas Valiliği'nin bodrum ve giriş katının kent müzesine dönüştürüleceğini söyledi. Beni mutlu eden ikinci sevindirici haber ise şehir meydanına bakan askeri kışlanın belediye müzesine dönüştürüleceğini öğrenmek oldu. Askeri kışla İsmet Yılmaz'ın Milli Savunma Bakanlığı zamanında şehir merkezinden çıkarılmıştı. Tarihi mekânlar ise restore edilip, belediye müzesi olarak hizmete sunuluyor.

Sultan Abdulhamid zamanında yapılan Sanayi Mektebi ve Muallim Mektebi'nin restorasyonu tamamlanmış. Hem müze olarak hizmet verecekler hem de Sivas zanaatkarlar çarşısına ev sahipliği yapacaklar. Bir dönemler yarı açık kadın cezaevi olarak kullanılırdı. Önünden her geçtiğimde içim sızlardı. Tabii Sivas olur da ozanları unutulur mu? Pir Sultan Abdal'ın, Âşık Veysel'in şehri Sivas'a sanatçılar müzesi kuruluyor.

Sivas küllerinden yeniden doğuyor ve tarihi eserleriyle ıslıl ıslıl parlıyor.

İbrahim Kahveci

Büyük Çöküş!

Bugün büyüme rakamları açıklanacak.

Muhtemelen yine sevinmeyenler hain ilan edilecek. Yarınımızın aslında ne kadar parlak olduğu; bugün yaşadığımız karanlığın iç ve dış düşmanlar nedeniyle olduğu anlatılacak.

Yönetimin ak ve pak şekilde en doğru işleri yaptığı, günahsız ve müjdeli oldukları ima edilecek.

Ama ya gerçekler?

Ülkelerin yapısal çöküşler yaşadığını bilirsiniz. Mesela 1900'lerde , sonrası 1950'lerde Arjantin dünyanın parlak bir ülkeydi. 1950-60'larda Filipinler de bölgede Japonya'dan sonra en parlak ülkeydi. 1970'lere baktığımızda ise Japonya 2000'lerde dünyanın en büyük ekonomik gücü olacak deniliyordu.

Oysa bugün durumlar nedir?

Filipinler bir diktatör sonrası bir daha kendini toparlayamadı. Arjantin sürekli devresel krizlerle geriledikçe gerildi. Japonya ise 1980'lerde yavaşladı ve 90'larda adeta stop etti.

Bazı ülkeler ise arada bir yaşadıkları parlak dönemlerden sonra söndüler. Mesela Meksika Tekila krizinden önce parlak bir gelecek vaat ediyordu. Ne oldu da Tekila krizi sonrası o parlaklığa bir daha ulaşamadı? Ama Arjantin gibi de çökmedi.

Malezya örneğine bakalım. Hatta asıl Tayland örneğine... 1997 Uzakdoğu krizinin fitilini en parlak ülkeyken Tayland nasıl başlattı? Meksika, Malezya, Endonezya ve nihayet Tayland... Bu ülkeler bazı dönemler yüzde 8-9 yıllık büyüme yakalaşmıştı. Ama sonra öyle bir çöküşler yaşadılar ki, ekonomik bunalımlarla kendilerini zar zor toparladılar. Bazıları hala çok geride tabii..

Türkiye'ye gelince...

2002-2017 arasında aslında bir parlaklık yaşadık ama bu parlaklık bizim değildi. Hiç sağlıklı olmayan, sürdürülebilirlik imkanı olmayan bir parlaklığı bu.

Hatırlayın Özal dönemi ile kıyaslamıştım. Özal döneminde de yüksek büyüme vardı ama cari açısız bir büyümeydi. Yıllık 850 milyon dolar olan cari açığın bugünkü değeri 2,1 milyar dolar ediyordu. Oysa 2003-2017 büyümesinde yıllık cari açık 33,8 milyar dolar ile yıllık dolar büyümesinin bile üzerindeydi.

Yapısal olarak üretim yerine tüketimi harekete geçirmiştik. Tekstil sektörünü bile kaput diyerek hor görmüştük. Velhasıl TL aşırı değerlendirildi ve içerideki bir çok üretim süreci aksadı.

Özal döneminde büyümeyi imalat sanayi sürüklerken, AK Parti döneminde sanayileşme gerilerken hizmet sektörü ile büyüme geldi. Yani üretime dayalı değil, tüketime dayalı göz boyayan büyüme...

Japonya üretime dayalı büyüme gösterse de gayrimenkul değeri aşırı artış göstermişti. Tayland ise tıpkı bizim gibi yabancı sermayeyi betona gömmüş ve heba etmişti.

Şimdi nereye geldik?

2015 yılından beri işsizlik oranımız kronik yükselişte. İç borç azalmıştı ama şimdi dış borçları ikame emek durumu ile hızla yükseliyor. **Temmuz 2017'de 817,3 milyar lira olan kamu borç stoku tam 3 yıl sonra Temmuz 2020'de 1 trilyon 720,9 milyar liraya yükseldi. Kamu borcu sadece 3 yılda yüzde 110 oranında arttı.**

Kamunun borç stokundaki yükseliş sadece kur artışı ile dış borçlardan gelmiyor. İç borç stoku 504,6 milyar liradan 1 trilyon 046,7 milyar liraya; dış borç stoku ise 312,6 milyar liradan 674,2 milyar liraya yükseldi. Artışlar nerede ise eşit seviyede.

Not: 2018 ortasından itibaren özel sektör net dış borç öderken (76,8 milyar\$), bu açığı kamu dış borcu ile kapattık (net 35 milyar \$). Demek ki neymiş: Dış borç ülke borcudur; kamu-özel ayrımı olmazmış (Makro ekonomik etki açısından).

İşin bir de çevrilme süresi var. Yani GÜVEN göstergesi.

2017 Temmuz ayında iç borç aylık ortama vadesi 73.0 aya karşılık geliyordu. Temmuz 2020'de kamu iç borçlanmanın vadesi 32,4 aya çoktan geriledi bile.

Kamu neden hızla borcunu artırıyor? Çünkü bütçe dikiş tutmuyor. Ekonomide yaşanan durgunluk ve kamunun savurgan harcamaları birleşince açık adeta kaçınılmaz hale geldi. Ve işin daha vahimi şudur: Mevcut musluk fiyatlarına bakınca kamunun lüks harcamasını 83 milyon çalışarak karşılayamaz noktaya gelinmiştir.

31.08.2020

Paul Krugman gelişmekte olan ÷lkelerin yapısal krizlerini iki temel kelime ile ifade ediyor:

- 1- Ahbap Kapitalizmi**
- 2- GÜVENSİZLİK**

Aslında birbirini tamamlayan iki politika...

şimdi yine Türkiye neden uzun yıllar düzelmez tezine gelelim: Türkiye sermaye üretmiyor; en küçük parasal genişleme dahi cari işlemleri açığa sürüklüyor. Yabancı sermaye ise GÜVEN bunalımı ile bırakın gelmeyi, her gün gitmeye devam ediyor.

Tüketim artık çok daha sınırlı; artan işsizlik ve gelirsizlik tüketimi daha da daraltıcı yönde etkiliyor. Kamu ise kemer sıkamıyor ve verimli hiçbir yatırıma gidemiyor.

Suni faiz baskısı, kur baskısını patlatıyor. Faizler artınca da yaprak kımıldamıyor. Maliyet baskısı ise enflasyonu artırarak yüksek faizi pompalıyor. Kamu ise verimsiz ama yüksek harcama yapısı ile parasal kaynakların bir numaralı kullanıcısı haline geldi. Oysa kapitalizmin temel kuralı sermayenin özel sektör tarafından verimli kullanılmasıdır.

Burada sadece bir kaç ana başlıkla verdiğim temel sorunlar şunu gösteriyor: Türkiye her geçen yıl daha da bunalımlı bir ekonomik tablo yaşamaya mahkum edilmiştir. Aradaki küçük çaplı yükselişler sadece ana düşüşlere kısa tepkiden öte bir şey değıl.

Bunalım ekonomisine aslında 2015 yılında girdik ve 2018 yılında bunalım ekonomisi krizler sarmalını oluşturmaya başladı. şimdi bu yeni bir kriz sarmalı başlıyor. Umarım bu kışı atlatabiliriz. Umarım Arjantin olmayız.

31 Ağustos 2020, Pazartesi

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Yunan siyasilerinin akıllarını başlarına toplamalarının zamanı gelmiştir

Siz de merak etmiyor musunuz? Acaba Yunanistan'ı yönetenlerin okuma yazmaları mı yok ya da akıllarını mı yitirdiler? Türkiye'de Cumhurbaşkanı, Dışişleri Bakanı, Milli Savunma Bakanı kaç gündür açıklamalar yapmaktalar. Savaş sebebi sayılacak fiiller hatırlatılıyor. Ayrıca 12 Adalar silahlandırıldığı takdirde 1947 Paris Barış Antlaşması'nın hükümsüz olacağı da vurgulanıyor...

Meis'e asker

Ne var ki Yunanlılar adeta akıllarını yitirmiş durumdalar. Ya da Avrupa Birliği'nin "Türkiye karşısında Yunanistan'ı tutarız" içerikli açıklaması, onları çıldırttı. Türkiye'nin yanı başındaki Meis'e Yunan askerleri gönderilmiş. Ayrıca karasularını 12 mile çıkartacakları şeklindeki açıklamalar da kesilmiyor.

Yurtta ve dünyada barış

Acaba bu tür gerginlikler kimin işine yarar? Koronavirüs adı verilen salgın, zaten tüm devletleri perişan etmedi mi? Yunanistan Türkiye ile silahlı bir çatışmanın tarafı olursa, bundan kim karlı çıkar ki? Türkiye 2'nci Dünya Savaşı'nın bile dışında kalmayı, varlık sebebinin bir gereği olarak başardı. "Yurtta sulh dünyada sulh" bizim devletimizin temel ilkesidir. Ama aynı şekilde kuru gürültüye pabuç bırakmayacağımızı da defalarca göstermedik mi? Kıbrıs'a müdahale, Suriye topraklarındaki terör oluşumlarına müdahale ve Libya ile varılan anlaşmayla Doğu Akdeniz'deki askeri varlığımız, bizim kuru gürültüye pabuç bırakmadığımızın kanıtları değil midir?

Akla davet

Hepimizin ve akli başında olan herkesin beklentisi iki komşu arasındaki savaşı

31.08.2020

işaret eden gerginliğin sona ermesidir. Türkiye Yunanistan'la birlikte Ege'yi bir barış ve zenginlik denizi yapabilmelidir. Ancak bu hedefe ulaşabilmemiz için, Yunan siyasetçilerinin akıllarını başlarına toplamaları ve Türkiye'yi zecri tedbirlere yönlendirecek söylemlerle davranışlardan vazgeçmeleri gerekiyor.